

T.R.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ T.A.İ.Sİ
Grup Başkanlığı

BDP

Sayı: 2195
Tarih: 09.12.2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

27 Mayıs 1960 darbesinden bu yana, kaç kişinin ordudan atıldığı, kaçının geri döndüğü, kaçının haklarını geri alabildiği ve kaç kişinin haklarını alamadığının saptanması, hangi düzenlemelerle hak kayıplarının giderileceğinin belirlenmesi konularında araştırma yapmak üzere Anayasanın 98'nci, İçtüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını dilerim. 09.12.2010

1-AKIN BİRDAL
2-SELAHATTİN DEMİRTAŞ
3-GÜLTAN KIŞANAK
4-AYLA AKAT ATA
5-BENGİ YILDIZ
6-EMİNE AYNA
7-FATMA KURTULAN
8-HASİP KAPLAN
9-HAMİT GEYLANİ
10-İBRAHİM BİNİCİ
11-M. NURİ YAMAN
12-MEHMET NEZİR KARABAŞ
13-MEHMET UFUK URAS
14-OSMAN ÖZÇELİK
15-ÖZDAL ÜÇER
16-PERVİN BULDAN
17-SEBAHAT TUNCEL
18-SEVAHİR BAYINDIR
19-SIRRI SAKIK
20-ŞERAFETTİN HALİS

DİYARBAKIR
DİYARBAKIR
DİYARBAKIR
BATMAN
BATMAN
MARDİN
VAN
ŞIRNAK
HAKKARİ
ŞANLIURFA
MUŞ
BİTLİS
İSTANBUL
SİİRT
VAN
İĞDIR
İSTANBUL
ŞIRNAK
MUŞ
TUNCELİ

GEREKÇE

Türkiye'de ordunun yönetime el koyması 1960 27 Mayıs darbesiyle başlamıştır. Aralarda ki başarısız darbe girişimlerini saymazsak, ülkenin demokratik gelişimini engelleyen, duraklatan 27 Mayıs 1960, 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980 ve 28 Şubat 1997 darbeleri şekilleri değişik olsa da aynı sonucu doğurmuştur. Muhalifler sindirilmiş, sivil yönetim üstünde askeri vesayet oluşturulmuş, baskılar artmıştır. Bunların dışında kamu kurumlarından yüzlerce, binlerce kişi işten atılmış, hakları gasbedilmiştir. Bu kurumlardan birisi de Türk Silahlı Kuvvetleridir. Orduda ki bu tasfiyeler sonucu, binlerce kişi haklarında hiçbir mahkumiyet kararı olmadan ordudan çıkartılarak zulme ve haksızlığa uğratılmıştır. Salt "yasadışı görüş ve inanç" edinmekle suçlanıp açlığa ve işsizliğe mahkum edilmişlerdir. Kamu kurumlarında yeniden görev almaları engellenirken, ordudan atılmış olmaları özel sektörde işe girmelerinin önünde bile aşılmaz engel oluşturmuştur.

Adaleti Savunanlar Derneđi ve Eylöl Emeklileri Derneđi'nin saptamalarına göre bu tasfiyelerin sayısal değerleri şöyledir:

27 Mayıs 1960 darbesinde 235 general ve 4.171 subay ordudan uzaklaştırıldı.

1963 yılında Talat Aydemir ve Fethi Gürcan önderliğindeki başarısız darbe girişimi gerekçe gösterilerek 200 dolayında subay, 1459 Harp Okulu öğrencisi atıldı. Mahkemenin akladığı 1293 kişinin okula dönmesine izin verilmedi.

12 Mart 1971 darbesinde 600 dolayında subay meslektaşlarınca işkenceli sorgudan geçirildi ve re'sen emekli edildi.

12 Eylül 1980 darbesinde 397 subay, 176 astsubay, 447 askeri öğrenci "yasadışı görüşe" sahip oldukları savıyla ordudan atıldı. Mahkeme yalnızca 3'ü hakkında mahkumiyet kararı verdi.

28 Şubat 1997 darbesinde, resmi inanç dışına çıktıkları gerekçesi ile 1996 ile 2003 yılı arasında 900'ün üzerinde subay ve astsubay ordudan atıldı.

Bu atılan binlerce kişi, mağdur olmuş, toplumsal yaşamdan dışlanmış, geçim sıkıntısı çekmiştir. Emeklilik haklarını yitirenler olduğu gibi iş bulmaları da güçleştirilmiştir.

Bu durum açıkça bir insan hakkı ihlalidir.

Bu noktada devlet, parlamento ve siyasi iktidarlar mağdurlar arasında ayrımcılık yapmıştır.

27 Mayıs 1960 darbesi ile ordudan atılanlar için daha sonraki dönemlerde 4 ayrı yasa çıkarılmış ve mağduriyetleri gecikmeli de olsa giderilmiştir. Askeri personel dışında kalan sivil kamu personeli için de çeşitli yasal düzenlemeler yapılmış ve bu durumda olanlar mahkeme kararları ile gasbedilen haklarına kavuşabilmişlerdir.

Ancak 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980 ve 28 Şubat 1997 darbesinin mağdurları için hiçbir yasal düzenleme yapılmamıştır. Verilen teklifler, değişiklik önerileri ise ya geri çekilmiş ya da reddedilmiştir. 27 Mayıs darbesi mağdurları için gösterilen duyarlılık daha sonra ki darbelerin mağdurları için gösterilmemiştir. Böylelikle mağdur askeri personel arasında ayrımcılık yapılmış ve anayasanın eşitlik ilkesi ihlal edilerek hak ve adalet duygusu zedelenmiştir.

Bu nedenle 27 Mayıs 1960 darbesinden bu yana, kaç kişinin ordudan atıldığı, kaçının geri döndüğü, kaçının haklarını geri alabildiğı ve kaç kişinin haklarını alamadığının saptanması ile hangi düzenlemelerle hak kayıplarının giderileceğinin belirlenmesi konularında araştırma yapmak üzere bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması yerinde olacaktır.